

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

انجنیر سید عبدالقادر

۲۰۱۰-۹-۷

دولتي چارواکي حق نلري چی دلوت مارانو او قمار بازانو ددرغلیو تاوان

دبیت المال په پیسوباندي ورکړي !

دلیکني په شروع کبني باید ووايم چی لومړي باید دکرزي صاحب څخه دا پوښتنه وسي ، چی په اساسي قانون کي خو تاسو ته دا حق نه دي درکول سوي ، چی دما فیایي ډلو ټپلو ددرغلیو او په ډوبی کي دهغو دعیاشیو دبی ساري لگښت قیمت باید تاسو دبیت المال دپیسو څخه ورکړي . ددی سوال ځواب ولس هغه وخت ستاسو څخه غواړي ، چی دولتي حاکمیت دولس په لاس کي سي اوبس . کرزي صاحب : ددی پر ځای چی تاسو دمالیي پخواني او اوسني وزیر اودافغانستان بانک رئیس ، چی دخصوصي بانکونو په اړوند یي خپلي دندي نه دي اجرا کړي ، او تاسوته یي هم پر لازم وختونو باندي ، دخصوصي بانکونو دغیرقانوني معاملو او په حسابونو کي دنه شفافیت په هکله ، رپوتونه نه دي درکړي ، نو تاسو باید دغه چارواکي او دکابل بانک درهبري په شمول وعدلي محکمي ته معرفي کړي وایي ، چی ولي یي پر خپل وخت ددی نا پاکو معاملو مخه نه ده نیولي . اونه یوازي باید دوي دخپلو وظیفو څخه لیري سوي وایي ، بلکه ددی ۳۰۰ سوو

میلیون‌دالرو دتاوان بار هم باید ددوي پر اوږو باندي اچول سوي واي . ولي متاسفانه بر عکس معلومه سول چی تاسو ودوي ته برائت ورکړ، او دپیسو دتاوان پیتی مو ددی غریب ملت پر اوږو وړ واچاوه ، په داسي حال کي که تاسو دآریانا دتلویزیون د روژي مبارکي میاشتي دمازدیگر دشپږ نیمو بجو د (بیو زلو کورنیو) پروگرام یوه ورځ وگوري ، چی داکورني په څونه لوره کچه د بي وزلي او ناداري سره مخا مخ دي ، چی په واقعیت کي دانسان وجدان ته ټکان ورکوي ولي دبله طرفه بیا ددی بي وزلو انسانانو دبیت المال پیسی دځینو لوتمارانو وجیونوته لویږي . باید وویل سي چی کرزي صاحب تاسو یوه بله پیر زوینه هم دکابل بانک پر رهبریو باندي کړي ده هغه داچي ، دمالیي وزارت ددولتي مامورینو (اردو ، پولیسو ، ملکي) میاشتنی معاش دکابل بانک دلاري څخه په داسي حال کي ورکوي ، چی دمالیي دوزیر دڅرگندونو پر اساس کابل بانک ته یي ۱۰۰ میلیونه دالر دتضمین په ډول مخکي تر مخکي لا ورکړي دي . په داسي حال کي چی دافغانستان دولت خپل داعتبار وړ بانکونه لري ، چی هر وخت به دولتي مامورینو ته دخپلو بانکونو لاري څخه معاشونه ورکول کیدل . په نتیجه کي ویلایسو چی لومړي دا ۱۰۰ میلیونه دالر په بانکي چلندونو کي دکاله په لکونو دالر گټي . چی داگټه هم دپورتني عمل په نتیجه کي دافغان ولس له لاسه وتلي ، او د لوتمارانو وجیو ته لویږي ده . بل داچی دمعاش دورکولو له پاره څونه بي ځایه ټکس دکابل بانک دمالیي دوزارت څخه اخلي . دانو دا معنی لري لکه سړي چی خپل شخصي موټر لري ولي دخپل کار او بار له پاره دټکسي موټر څخه استفاده کوي .

اوس به دپورتنيو مسلي څیرنیزي برخي ته راشو .

نیژدي دیوي هفتي راهیسي په ځینو داخلي او بهرنیو رسنیو کي دکابل بانک دمالی بحران (دیوالي کیدو) په هکله ډیر داسي څه راوتلي دي ، چی په حقیقت کیني یي ، په دولت کي دفساد پرده نوره هم را پورته کړه . هغه دا چی دافغانستان بانک چارواکي داتو کلونو راهیسي ددوي په دي غیرقانوني کړونو او درغلیو باندي پوره خبر وه ، ولي په دي خاطر چی ددولتي لور پورو چارواکو دکورنیو غړي پکیني سهیم وه ، ځکه نو ځانونه یي غلي نیولي وه . په داسي حال کي چی دافغانستان بانک رسمي دنده ده چی دخصوصي بانکونو دراکړي ورکړي او ددوي دمعاملو څار نه او پلټنه وکړي ، چی دخلگو پیسي بي ځایه نه سي . په داسي حال کي د نیویارک تایمز ورځپاڼه بیا داسي لیکي : محمود کرزي چی دهم دي بانک شریک دي دخپل سیاسي قدرت له وجی دا بانک تر اوسه پوري له پلټونو څخه بچ کړي وو . ولي په اوس مهال کي بیا دیو شمیر واقعیتونو په خبریدو سره دکابل بانک ډیرو هغو مشتریانو چی ددی خصوصي بانکونو دچل او چم څخه د ډکو تبلیغاتي انځورونو په جالونو کي بند راغلي وه ، او ټوله په دي فکر کي وه چی ډیر ژر به دکابل بانک طلايي سیتونو ، اپارتمانو نو او موټرونو ته ځانونه ورسوي ، نو دخصوصي بانکونو دادرسونو پر لور باندي روان وه . او ددولتي بانکونو څخه یي مخونه اړولي وه . په داسي حال کي چی ددی خصوصي بانکونو څخه چی به دهیواد ځیني محتاجو دقرضي تقاضا کوله ، دافغانستان دبانک درئیس نیژدي دیوه کال مخکي دڅرگندونو په حواله دي بانکونو به دمحتاجو خلگو څخه دټاکلي تضمین تر څنګ **۲۲ فیصده** گټه هم غوښتله . چی دنري په هیڅ گوت کیني په بانکي چلندونو کي داسي په لوره کچه گټه شتون نلري . چی په واقعیت کیني ددودي هغه بله د بي ر حمي تیره توره ده چی دا جنگ ځپلي ولس په وهي . په داسي حال کي چی دوي ډیري پیسي دډیر شمیر مشتریانو څخه یوازي دقسمت دحساب او یا دبخت ازمویني په شکل بي له دي چي گټه ورکړي اخلي . او دامشتریان ددی واقعیتونو څخه خبر نه وه ، چی ددوي په پیسو باندي په غیر قانوني ډول کوم درغلگران په ډوبي کي عیاشي او نوري معاملي مخ ته بیایي . ولي اوس چی په دي حقیقت باندي خلک خبر سول ، ځکه نو په افغنستان کي دکابل بانک ډیر شمیر مشتریان ددی بانک ومختلیفو څانگوته په قطارونو دریدلي ، او دخپلو نقدي سهمونو دایستلو په تلاش کي سول ، چی نیژدي ددوو ورځو په جریان کیني (۱۸۰) میلیونه دالر دکابل بانک څخه ایستلي او دخپلي خوښي وامن ځایونو ته یي انتقال کړل . چی دخلگو ددغه ویري دا لري اوس هم ادامه لري .

اوس نو سوال داسي رامنځ ته کيږي چې ايا نړيوال مالي او اقتصادي بحران نن ددې بانک وځپلو ته ځان نيژدې کړي دي ، او که دکابل بانک درهبريو درغليوستر رول بازي کړي دي ؟

ولي زه به دځينو واقعيتونو په ليکلو سره ددې سوال و ځواب ته لږ څه ځان ور نيژدې کړم . هغه داچې لومړي بايد ووايو ، چې په افغانستان کي دامريکايي يرغل سره سم يو شمير مسلکي اقتصادي جنايتکاران ځيني دملې تجارانو او ځيني بيا دتيکنوکرانانو ترنامه لاندې ودي جنگ ځپلي هيواد ته راننوتل . او نيژدې ددې نهو کلونو په موده کښي يي وکړايسواي ، چې دداخلي لويو بشري او اقتصادي جنايتکارانو په لاس نيوي سره نيژدې دهيواد ټوله اقتصادي عرصي (منقولي او غير منقولي) دیرغلي ځواکونو دشتون په زور تر خپلي قبضي لاندې راولي . چې په دې عرصه کي ددوي سره دافغانستان فاسدي اداري ځکه ډير ستر رول ولوباوه ، چې دا فاسده اداره هم نيژدې (۹۵ فيصده) ددغسي فاسدو تيکنوکرانانو ، بشري او اقتصادي جنايتکارانو څخه جوړه ده . ولي خوشبختانه دیرغل په وړاندې ملي مقاومت ددوي دجنايت څخه ډکودرغليو دفعاليت ساحه تر ډيره حده ور محدوده کړي ده ، هغه داچې ، اوس دوي يوازي په ښاري او په نيژدې کليوالي سيمو کي خپلو درغليو ته ادامه ورکوي ، کوم چې امنيت يي يرغلي ځواکونو نيولي دي . ځکه نو دوي په دې اتو کلونو کښي وکړايسواي چې دملت دشتمنيو لويه برخه چې ددې جملې څخه ويلايسو چې دوطن په گوټ گوټ کښي يو شمير (توليدي تصديگاني ، هوټلونه ، کوچني معدنونه په ميليونونه هيکتاره زراعتي او مسکوني مخکي او ډير شمير تفريحي پارکونه) په خپلو ناروا قبضو کي راولي . ځکه نو داسي ډلي ټپلي په دې فکر کي هم وي ، چې په داسي يو هيواد کي چې هغه ولس يي دیرغل تر سيوري لاندې شپي او ورځي تيروي ، او واکمنان يي دقانون څخه په خپله گټه ديوي تيري توري په حيث استفاده کوي ، څنگه کولايسي چې دخلکو دجيبو پيسي هم په ډير چل او چم سره خپلو جيبونو ته واچوي ، او خپلي غير قانوني معاملي په وکړي . چې ښه مثالونه يي په افغانستان کي دیرغل په دې څو کلونو کښي د۱۵ خصوصي بانکونو رامنځ ته کول دي ، چې ديو شمير دولتي واکمنانو دپټو پيسو دچلند له پاره يي هم ښه زمينه برابره کړه . چې ددې جملې څخه يو هم دکابل بانک دي چې د تيري هفتي راهيسي دډيوالي کيدو پر لوري باندي درومي . ولي ددې بانک دډيوالي کيدو دمخ نيوي له پاره کرزي هم په ډير صداقت او جرئت سره وکابل بانک ته خپل د کومک ځگر وټکاوه . په داسي حال کي چې دواشننگتن پوست دتازه ليکني په حواله چې ليکي ، دکابل بانک ريس دافغانستان په هغو له درغليو ډکو انتخاباتو کي چې داسد مياشتي په ۲۹مه تر سره شول د حامد کرزي مالي ملاتړ وکړ او دکابل بانک يو شريک د حامد کرزي مشر وروحمود کرزي او بل شريک يي د ولسمشر د لومړي مرستيال ورور حسين فهميد دي . او هم زياتوي چې دکابل بانک او حامد کرزي تر منځ نږدې اړيکو دي ته لاره هواره کړي چې د مليونونو ډالرو په ارزښت دکابل بانک پيسي د حامد کرزي دکورنيو د غرو او نورو ملگرو له لوري د دوبي د بڼکلو او مستريجو کورونو په اخيستلو مصرف شي .

په داسي حال کي چې دا ورځپاڼه دکابل بانک درئيس فيروزي له قوله ليکي چې وايي دهغه شريک شيرخان فرنود په دوبي کي په جايدادونو باندي ۱۶۰ ميليونه ډالره لگولي دي . او واشنگتن پوست دفيبروري په ۲۲ مه گڼه کي داسي ليکي ، چې د دوبي د مليکتونو د ثبت په ديتا بيس کي دا هم راغلي چې فرنود او د هغه د بانک شريکانو د دوبي په ريل سنيت کي ۱۵۰ ميليونه امريکايي ډالره په کورنو او سوداگريزو ودانيو پانگي کړي دي . په داسي حال کي چې دافغانستان د بانکداري دقانون پر اساس خصوصي بانکونه دا حق نه لري چې دافغانستان د سياسي قلمرو څخه دباندې دخلکو په پيسو باندي معاملي تر سره کړي .

ولي د افغانستان د مرکزي بانک ريس عبدالقدير فطرت بيا په ډيره بي شرمانه ډول سره واشنگتن پوست ته داسي ويلي دي : چې زمونږ مامورينو په ډيره دقيقه توگه د هغه څه په اړه چې مونږ

ورته په دوبي كې د خصوصي بانكونو له لوري د سرمايه گزاري اوازي وياو پلټني وكړي خو متاسفانه چې تر اوسه زموږ ټيمونو هيڅ هم ندي موندلي . دماليي وزير هم بيا په يوه خبري ناسته كې دكابل بانک په اړه دغه ټولي اوازي په بشپړه توگه غلطې ، دروغجنې او هسي جوړي شوي خبري دي . هغه دا خبره هم بي بنسټه او تشه يوه اواز وبلله، چې كابل بانک خپلې پيسې له هيواد څخه دباندې باسي . په داسې حال كې چې دكابل بانک رئيس دبانك څخه دپيسو ايستلو او په دوبي كې دتعميراتو په خريداري باندې په داسې حال كې اعتراف كوي ، چې دماليي وزير او دافغانستان بانک رئيس بيا په ډيره سپين سترگي دخلگو څخه هرڅه پټوي ، په واقعيت كې دانو ددوي دپاره ډير د شرم او سر ټيټي ځاي دي ، چې دا لوړ پوړي چارواكي په ځونه لوړه سطح كې دفساد او درغليو په دفاع كې دريري . ځكه نو دولسي جرگي يو شمير ملي گټو ته وفاداره وكيلاوو ته پكار ده چې دولت د دې غير قانوني كرونوسره دقانون په چوكاټ كې دملي گټو په رڼا كې په قاطعيت سره برخورد وكړي . او لازمه ده چې ولسي جرگه دماليي پخواني او اوسني وزير ، دافغانستان بانک رئيس و عمومي جلسې ته وغواړي اودخصوصي بانكونو دكار او دراكري وركړي د معاملو او په بهر كې په غير قانوني ډول دپانگو اچونو او د مسؤلو چارواكو دمسئليت په هكله بايد دملي گټو په نظر كې نيولو سره برخورد ورسره وسي . چې په راتلونكي كې بيا دولتي چارواكي او خصوصي بانكونه داسې ددرغليو څخه ډكي كړني ونكړي . او هم بايد ووايو چې دكابل بانک درهبري د څرگندونو دنه شفافيت او دپټو معاملو په اړوند **واشننگټن پوست دډبروري په ۲۲ تمه گڼه كې بيا داسې ليكلي دي :** چې محمود كرزي ويلي چې ده د كابل بانک اوه اعشاريه څلور فيصده سهم په هغو پينځو مليونو ډالرو اخيستي چې له همدغه بانک څخه يې په پور اخيستي خو د بانک د تفتيش د څانگي چارواكي گوپال كړيشنا بيا وايي چې د دوي په كتابچو كې داسې حساب نشته چې وښيي د حامد كرزي ورور د له بانک څخه پور اخيستي دي .

دپورتنيو څرگندونو څخه داسې نتيجه اخيستلايسو چې د ټولو واقعيتونو سره سره اوس هم دولت لوړ پوړي چارواكي دكابل بانک درهبري درغلي او په معاملو كې د شفافيت نشته والي پټوي . ځكه نو په جرائت سره ويلايسو ، چې د دوي مادي گټي ورسره شريكې دي . او متاسفانه دولتي چارواكو دكورنيو اړيكو له كبله ددې بانک په تاوانونو كښي ملي شتمني ور مخ ته كړل . چې په نتيجه كې ۲۰۰ ميليونه ډالره ددې جنگ خپلې او غريب ولس په اور كې وسوځول سول .

د پورتنيو واقعيتونو په نظر كې نيولو سره

ځيني داسې پوښتنې راپورته كيري : چې آيا كابل بانک دكوم قانون او تضمين پر اساس ۹۲ ميليونه ډالره دكرزي صاحب دمستيال ورورته (حسين فهميم) اويا نورو سهامدارانو ته په ميلينونو ډالره وركړي دي ؟ آيا ددغه ۹۲ ميلينو ډالرو په مقابل كې بانک كومه ثابته سرمايه په تضمين كې اخستي ده . كه هغه د ۹۲ ميلينونو ډالرو په مقابل كې ثابته سرمايه په تضمين كې وركړي وي ، نو سوال دادې ، چې دا ثابته سرمايه په كومو پيسو اخيستل سوي ده . او يا دابانك محمود كرزي او احمد ضيا مسعود ته ۵، ۵ ميلينونو او ۲، ۲ ميلينو ډالرو كورونه وركوي ، نو دادكوم هدف دپاره دا معامله تر سره كيري . آيا داداسې هلي ځلي نه دي چې افغان ولس نور هم نا ارامه كوي ؟ **په داسې حال كې چې دكابل بانک رئيس په خپلو څرگندونو داسې ويلي دي چې دې بانک تر اوس مهاله پورې ۳۰۰ ميليونه تاوان كړي دي .** دځينو رسنيو له مخي ددې بانک خپله اصلي سرمايه ۱۲۰ ميليونه ډالره ده ،نو په نتيجه كې دې بانک نه يوازي خپله اصلي سرمايه بلكه ۱۸۰ ميليونه ډالره يې دخلگو هم بايللي دي . په داسې حال كې چې دې بانک ته دخلگو وركړل سوي پيسې و(۱۳۰۰) ميلينونو ډالروته رسيري . نوداسې معلوميري چې په راتلونكي به دا بانک خپلې مشرو ع اويا نا مشروع معاملي دخلگو دپور په پيسو باندې مخ ته وړي . ځكه نو كه دكابل بانک درهبري سره دملي گټو په نظر كې نيولو سره په دقت او

جد پټ باندي دقانون په چوکاټ کي بر خور د ونه سي ، نو ډير ژر به نور خصوصي بانکونه هم دخپلي ډيوالي ناري را پورته کړي . چي په دي اړوند د فبروري پر ۲۲ مه دواشننگټن پوست په ورځپاڼه کي داسي ليکل سوی دي : عزيزي بانک بنسټ ايښودونکی ميرويس عزيزي هم د بانک ډيري پيسې د دوبي ريل ستيت ته انتقال کړي او راتلونکي يې هم نامعلومه ده. ميرويس عزيزي په دوبي کي د عزيزي انوسمينټ په نامه د پوي کمپني مشري هم کوي چي د دوبي په جيل علي کي يې د جايدادونو پر سر ډيره پانگونه کړي ده.

واشننگټن پوست ليکي چي د دوي خبريالانو غوښتل له ميرويس عزيزي څخه هم د افغانانو د هغو پيسو د حرکت په اړه پوښتنه وکړي چي په افغانستان کي دننه د عزيزي بانک له لوري تولي شوي او د دوبي په جيل علي کي په کورونو او لوړ پوړيزو ودانيو بندي دي، خو د ميرويس عزيزي زوی فرهاد ورځپاڼي ته ويلي چي پلار يې ډير مصروف دی . نوپه نتيجه کي ويليسو که دا چارواکي هم داسي ددرغليو په دفاع کي روان وي ، نو حتمي ده چي خصوصي بانکونه به يو په بل پسي دډيواليتوب رگونه پورته کوي او بيا به هغو ته هم دبیت المال څخه دکرزي صاحب په امر پيسي ورکول کيږي .

تمت بالخير

اخځ : دبينوا ويب پاڼه

: دافغان جرمن انلاين

: امريکا ږغ ويب پاڼه